



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5094 din 06.06.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.550/1995 - art.38/11, art.38/17, Legea nr.1134/1994 - art.11, art.13, art.79, Legea nr.171/2012 - art.11/1 se abrogă, Legea nr.232/2016 - art.58, Legea nr.202/2017)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Banca Națională, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Autorul nu a respectat etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor, fapt care denotă inițierea și promovarea proiectului cu încălcarea rigorilor stabilite de prevederile art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Astfel, se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta nu au fost plasate pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei la compartimentul Legislație/Transparența decizională.

În aceste condiții, se consideră că autorul nu a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional, îngărind dreptul legal al părților interesate de a participa în cadrul procesului decizional de promovare a proiectului prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

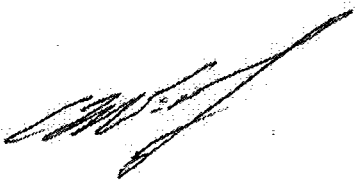
Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat în vederea aducerii de amendamente la cadrul juridic național de eliminare a acționarilor necorespunzători din sectorul bancar.

Principalele prevederi se referă la reglementarea finalității procesului de vânzare silită a cotelor de participare deținute de către acționarii care nu respectă cerințele aferente calității acționariatului bancar prevăzute de cadrul legal.

Autorul proiectului în nota informativă menționează că: *„normele propuse stabilesc exhaustiv etapele necesare de parcurs, oferind totodată, o claritate în finalizarea procesului de eliminare a acționarilor necorespunzători sectorului bancar.”* La fel, se menționează în notă că *„proiectul a fost elaborat în cadrul programului cu Fondul Monetar Internațional și este de o importanță majoră pentru Banca Națională a Moldovei în contextul asigurării gestionării afacerilor în sectorul bancar de către acționari care întrunesc cerințele prevăzute de legislația bancară”*.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative promovează interesul public manifestat prin implementarea unui sistem încheșat de norme, în special în partea ce ține de procedura de anulare, emitere și vânzare a cotelor de participare deținute cu nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului.



I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Se constată că nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări.

Nota informativă redă principalele prevederi ale proiectului și evidențiază elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Prin urmare, nota informativă a proiectului întrunește condițiile menționate în art.20 din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

Reieșind din caracterul normelor propuse, se constată că implementarea prevederilor proiectului nu va necesita alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative vine cu modificări și completări ale cadrului juridic actual de eliminare a acționarilor necorespunzători din sectorul bancar.

Astfel, principalele prevederi din proiect reglementează procedura de anulare, emitere și vânzare a cotelor de participare deținute cu nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului.

Prevederile proiectului, în acest sens, reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea normelor conținute în acesta.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative vine cu modificări și completări ale cadrului juridic actual de eliminare a acționarilor necorespunzători din sectorul bancar.

Astfel, principalele prevederi din proiect reglementează procedura de anulare, emitere și vânzare a cotelor de participare deținute cu nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului.

Potrivit autorului „normele propuse stabilesc exhaustiv etapele necesare de parcurs, oferind totodată, o claritate în finalizarea procesului de eliminare acționarilor necorespunzători din sectorul bancar”.

În opinia noastră, considerăm că gestionarea transparentă și prudențială a băncilor reprezintă un deziderat în ceea ce privește eficiența activității băncilor, iar transparența acționariatului este primordială în acest sens.

Astfel, normele propuse de autor vor asigura un proces integru de eliminare a acționarilor necorespunzători din sectorul bancar și o creștere a transparenței acționariatului.

06.06.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Șef secție

